

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 25

1. Παρατηρήστε στον χάρτη του βιβλίου σας τα βέλη που δείχνουν τις κινήσεις επέκτασης των Αράβων και τις περιοχές που, τελικά, αυτοί κατέκτησαν. Εντοπίστε στον χάρτη της τάξης τα σημερινά κράτη στα οποία ανήκουν οι περιοχές αυτές.

Τα σημερινά κράτη στα οποία ανήκουν οι περιοχές που κατέκτησαν οι Άραβες είναι η Συρία, το Ιράκ, το Ιράν, η Αίγυπτος, η Λιβύη, η Τυνησία, η Αλγερία, το Μαρόκο, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Γαλλία.

2. Διαβάστε το κείμενο-πηγή 4 και παρατηρήστε τις εικόνες 2, 3, και 4α, που είναι σχετικές με το «υγρό πυρ» και τη χρήση του. Συζητήστε στην τάξη τη σημασία του για την άμυνα του Βυζαντίου. Διατηρούν μυστικά όπλα κάποιες χώρες και σήμερα;

Το «υγρό πυρ» ήταν το πανίσχυρο όπλο των Βυζαντινών που ακόμη και σήμερα ο ακριβής τρόπος παρασκευής του μας είναι άγνωστος. Χάρη σε αυτό οι Βυζαντινοί κατάφεραν να αντιμετωπίσουν τους Άραβες και να σωθεί η Κωνσταντινούπολη. Η σημασία του ήταν πολύ μεγάλη γιατί παρόλο που οι Βυζαντινοί διέθεταν ισχυρά τείχη στη στεριά, με αυτό μπορούσαν να αντιμετωπίσουν την απειλή του εχθρού και από τη θάλασσα. Το «υγρό πυρ» είχε το πλεονέκτημα πως δεν έσβηνε ακόμη και μέσα στο νερό και επιπλέον δεν χρειαζόταν να διαθέτουν πολύ στόλο και πλήρωμα εφόσον το όπλο τους ήταν ανίκητο. Ακόμη και σήμερα, οι ισχυρότερες χώρες διαθέτουν μυστικά όπλα, κυρίως πυρηνικά ή χημικά.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Οι νίκες του Λέοντα του Γ' στην Κωνσταντινούπολη και του Κάρολου Μαρτέλου, στο Πουατιέ, θεωρήθηκαν σωτήριες για την Ευρώπη. Παρατηρήστε πάλι τον χάρτη 1 και συζητήστε αυτόν τον χαρακτηρισμό στην τάξη.

Η νίκη του Λέοντα Γ' στην Κωνσταντινούπολη και του Κάρολου Μαρτέλου στο Πουατιέ της Γαλλίας ήταν σωτήριες για όλη την Ευρώπη. Ο πρώτος εμπόδισε την επέκταση των Αράβων στη Ευρώπη από την Ανατολή και δεύτερος από τη Δύση. Αν οι Άραβες είχαν καταλάβει την Ευρώπη ίσως ο σημερινός χάρτης της Ευρώπης να ήταν πολύ διαφορετικός.

4. Η θριαμβευτική υποδοχή των νικητών στρατηγών στην πρωτεύουσα, ήταν μια συνήθεια που ήρθε στο Βυζάντιο από τη Ρώμη. Παρατηρήστε τις εικόνες 4 του 1ου κεφαλαίου και 5.α του σημερινού. Διαβάστε τις λεζάντες και το κείμενο 5 και διαπιστώστε ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν ανάμεσά τους.

Και στις δύο εικόνες απεικονίζεται η είσοδος των νικητών στρατηγών στην πρωτεύουσα του κράτους τους μετά τη νίκη τους. Στη Ρώμη ο νικητής εισέρχεται με το άρμα του και γύρω του το πλήθος τον επευφημεί και ζητωκραυγάζει γεμάτο ενθουσιασμό. Αντίστοιχα, ο νικητής στρατηγός εισέρχεται στην Κωνσταντινούπολη έφιππος και το κλίμα είναι εορταστικό. Η βασική διαφορά ανάμεσα στις δύο εικόνες είναι πως στο Βυζάντιο οι στρατηγοί δεν οδηγούσαν στην πόλη λάφυρα και αιχμαλώτους σε αντίθεση με τη Ρώμη όπου τα επιδείκνυαν γεμάτοι υπερηφάνεια.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

5. Διαβάστε το κείμενο 6 και συζητήστε στην τάξη παρόμοιες περιπτώσεις αλληλεπίδρασης και ειρηνικής συνεργασίας ανάμεσα σε λαούς, που πριν ήταν αντίπαλοι. Σχολιάστε ό,τι σας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση.

Σύμφωνα με το κείμενο 6 ανάμεσα στους Άραβες και τους Βυζαντινούς εκτός από περιόδους πολέμου υπήρχαν και περίοδοι ειρήνης και συνεργασίας. Οι Άραβες γνώρισαν τον πολιτισμό των Βυζαντινών και επηρεάστηκαν από αυτόν, είχαν εμπορικές σχέσεις και συνεργάζονταν στην κατασκευή οικοδομημάτων. Κάτι αντίστοιχο είχε συμβεί και όταν οι Ρωμαίοι κατέκτησαν την Ελλάδα, οι οποίοι γνώρισαν τον ελληνικό πολιτισμό, επηρεάστηκαν από αυτόν, συνεργάστηκαν μεταξύ τους και έκαναν έργα τα οποία σώζονται μέχρι και σήμερα.

6. Παρατηρήστε την παρακάτω εικόνα των άμαχων Βυζαντινών προσφύγων και σχολιάστε την ψυχική κατάσταση των προσώπων που απεικονίζονται σ' αυτή. Συμβαίνουν παρόμοια γεγονότα σήμερα; Πού και για ποιους λόγους;

Παρατηρώντας την εικόνα των αμάχων Βυζαντινών που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, βλέπουμε στα πρόσωπά τους θλίψη και φόβο. Σίγουρα αισθάνονται ανασφάλεια για το μέλλον τους και απογοήτευση γιατί αναγκάζονται να αφήσουν πίσω τους όσα με πολύ κόπο είχαν δημιουργήσει. Σήμερα συμβαίνουν παρόμοια γεγονότα, καθώς πολλοί άνθρωποι εξαιτίας του πολέμου, υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους για να αναζητήσουν σε άλλες χώρες όπου επικρατεί η ειρήνη, μια καλύτερη τύχη για εκείνους και την οικογένειά τους.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!